

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuun jako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Hansakallion koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään

opettajakunnan kanssa: 9.10.2019 *ajankohta*

yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyöryhmässä: syksy 2019 *ajankohta*

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Yhtenäiset ohjauksen toimintamallit jokaisessa peruskoulussa
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun opettajia sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- Koulusihteerin on hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Koulusihteerin riittävä koulutus ohjaukseen liittyvien asioiden hoidosta ja hallinnollisten järjestelmien käytöstä. (Esimerkiksi oppilaaksihaku Wilmassa)

Luokanopettajan / aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunneillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.

- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa, psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	rehtori	Avustajaresurssin, resurssiopettajien ja muun tuen tarkoituksenmukainen kohdentaminen eri luokkatasoille. Apuna on tarkoitus käyttää luokkien tuentarvetta mittaavaa pisteytystyökalua. Oppilashuolto osallistuu tuen tarpeen arviointiin. Esimerkkejä yhteistyökäytännöistä; luokkatasoyhteistyö,-yhteissuunnittelu ja joustavat ryhmittelyt, palkkittuun. Omien Tutor-opettajien rooli, osallistuminen esim. uusien opettajien perehdyttämiseen, tv-ohjaus. Kirjoita tähän
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut, koulunkäyntisopimukset)	luokanopettaja/ aineenopettaja	Luokkatasoyhteistyö, ml. erilaiset integraatoratkaisut, joustavat ryhmittelyt, pienryhmäoppilaan siirtyminen yleisopetuksen ryhmään ja päinvastoin. Minimitaso on sovittu ml. vinkkipankki. Hansikas -suunnitelman toteuttaminen. Oppimisen talojen käyttö.

Työvälineet ja niiden hallinta <ul style="list-style-type: none"> • Wilma • Oppimisympäristöt • Primus/Kurre 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Wilma toimii yhteistyöalustana opettajan ja huoltajien välillä oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin asioissa. Wilma-käytänteiden minimitaso on sovittu. Opettaja esittelee käytänteet vanhempainillassa. Kirjoita tähän
	Fronter ja mahdollinen muu sähköinen oppimisympäristö on käytössä monen aineen opetuksessa.	Fronter-vastuuhenkilöt, opettajat	Fronter on poistunut kaupungin käytöstä. Muiden oppimisalustojen, kuten google driven ja o365 rooleja koulun tasolla täsmennetään. Lisäksi luokissa käytetään oppimistavoitteista riippuen esim. kustantajien sähköisiä materiaaleja ja oppimisympäristöjä. Wilma -viestinnässä otetaan huomioon Ops:n mukaisesti positiivinen pedagogiikka. Kirjoita tähän
	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. opiskelijoiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori koulusihteeri	Kirjoita tähän
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	Koulusihteeri	Luokkatasot ottavat oppilaille wilma-sähköpostin käyttöön, mm. tehtävä-/läksyviestintä. Kirjoita tähän
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä.	luokanopettaja/aineenopettaja	Oppilaat saavat itse vuosittain vaikuttaa oppilaskunnan kautta valinnaisaineiden

<ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. • Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 			<p>aiheisiin. Valinnaisaineiden sisällöt kuvataan tarkasti huoltajille ja oppilaille ennen valintatoiveen tekemistä. Opetajan ohjaus valittaessa A2 -kieltä. Kirjoita tähän</p>
	<p>Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.</p>	<p>luokanopettaja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja</p>	<p>Oppilaslähtöiset oppimisjärjestelyt, toiminnallinen koulu, väliarvioinnin rakenne (oppimisen talo); itsearviointi ja arviointikeskustelut. Luokkatason suunnitelman monialaisista aihekokonaisuuksista ja laaja-alaiset oppimisalueet.</p>
	<p>Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, kerhotoiminta, Verso ym.)</p>	<p>kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.</p>	<p>Kestävän kehityksen keihäänkärkitavoitteen toteutuminen sekä yrittäjäyys että työelämäyhteistyö ovat hyviä esimerkkijä laaja-alaisen oppimisalueen lähestymistavoista. Koulun oman tutor-opettajan kehittämistyö osallisuutta vahvistavien rakenteiden luomisessa. Vapaavalintaisia aineita pyritään kytkemään yhä paremmin koulun arjen käytänteisiin ja oppilasta osallistaviin toimintatapoihin. Oppilaiden kerhotoimintojen huomioon ottaminen ja omat oppilaiden vetämät välituntikerhot ja välkkäritoiminta Kirjoita tähän</p>

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Aktiivinen oppilaskuntatyö, kuten monitoimitilan uudelleen suunnittelu, liikkuvan koulun erilaiset järjestelyt koulun arjessa. Askel askeleelta-mallin käyttöönotto osana oppilaan ikätasoista vastuuttamista erilaisissa oppilaiden välisissä konfliktitilanteissa. Aihealueille ja luokkatasoyhteistyölle osoitettu joustava tiimiaika. <i>Kirjoita tähän</i>

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	Luokanopettaja, erityisopettaja ja aineenopettajat seuraavat oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukevat oppilaita koulun arjessa.	luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	YHR, luokka(taso)YHR, OTR. Koulun oppilashuoltorakenne. Hansikas -ohjelma ja luokkatason toimet ja toteutus. Ratkaisukeskeinen työote osana Hansapilottitoimintaa. Koulun Kiva-rakenne ja luokkatasojen osallistuminen osana kiva-toimintaa. Koulun oppilaille suunnattu hyvinvointikysely syksyllä. Vanhempainillat syksyllä ja keväällä (erilaisten suunnitelmien ja käytänteiden esittäminen). Koulun johtokunnan tehtävä erilaisten suunnitelmien hyväksyjänä.

			Koulun ja luokkien järjestyssäännöt. <i>Kirjoita tähän</i>
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	Vanhempainillat luokkatasottain. Perhekerhot syksyllä ja keväällä. Maahanmuuttajahuoltajat (Cafe-Hansis) otetaan koulun toimintaan mukaan, ml. erilaiset maahanmuuttajille suunnatut kotouttamistapahtumat. <i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen.	Oppilashuollon asiantuntijat, luokanopettaja	Hansikas-ohjelma. Oppilashuoltosuunnitelman mukainen toiminta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Oppilaan henkilökohtainen mahdollisuus tavata kuraattori, psykologi tai terveydenhoitaja.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Tyttö- ja poikakerhot, yhteistyö nuokun kanssa, koulun päihteiden vastaisen ohjelman toteutustyö. <i>Kirjoita tähän</i>

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<ul style="list-style-type: none"> Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	luokanopettajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja	Laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja sen päivittäminen, luku- järjestysrakenne (esim. yhteiset liikuntatunnit, yhteiset käsityötunnit), Hansikas-suunnitelmien toteuttaminen, järjestyssäännöt

<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat aineenopettajat	Vaihtoehtoiset valinnat ovat kaikkien saatavilla. Oppituntien sisällä kaikilla on yhtäläiset oikeudet valita eri vaihtoehtoista.
	Esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	luokanopettajat	Opetuksessa puhutaan erilaisista ammateista ja ammattiryhmistä tasa-arvoisesti.
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa oppimisessa, koulutuksessa ja myöhemmin työelämässä.	koko koulu	Kts. edelliset kohdat
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	Koulun tasa-arvosuunnitelma ohjaa opettajien kouluttautumista ja toimintaa luokissa.	Kirjoita tekstiä nap-sauttamalla tätä.	Päivitetyt uudet tavoitteet.

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkouluun 	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulosinfotilaisuus. 1.-luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut. Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.	luokanopettajat rehtori erityisopettajat	Tutustumispäivä toukokuussa, jossa paikalla myös muu oppilashuoltohenkilöstö ja iltapäiväkerho. Luokkatasovanhempainillat, perhekerhot teemoittain. Syyslukukaudella aamupäiväkerho. Avoin alku ensimmäisellä vuosiluokalla atavoitteena mahdollisimman tasapainoiset ryhmät.
	1.-luokkalaisia ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.	luokanopettajat erityisopettajat	Tiivis yhteistyö kummiluokkien kanssa.

	Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.	aineenopettajat	
	Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.	luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, kummioppilaat	Uudelle oppilaalle mahdollisuus kouluun tutustumiseen ennen aloittamista. Suunnitelmallinen uuden oppilaan integroiminen ja ryhmäyttäminen, ELAn mukanaolo nivelvaiheessa tarpeen mukaan.
	Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen. Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen. 6. luokkalaisten huoltajien käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun. 6. luokan oppilaille järjestetään yläkouluun tutustuminen.	luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt	Valintojen stoori-vanhempainilta kevätlukukaudella. Yläkoulunhakuinfo vanhempainillassa syksyllä. Tarkennuksia hakuun joulun alla. Oppilaiden ja huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu joulutammikuussa, jossa keskustellaan myös yläkouluun siirtymisen teemoista. Yhteistyö lähiyläkoulun kanssa ja tutustumiset yläkouluun keväällä.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat	Koulutyön ja eri aineiden myötä ammatiryhmiin ja ammatteihin tutustuminen. Yrityskylätoiminta kevätlukukaudella, jolloin myös yhteistyö vanhempien

<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 			kanssa erilaisiin ammatteihin tutustumisessa.
	Oppilaille ja huoltajille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin lähialueella.	luokanopettaja aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	luokanopettajat	Yrityskylätoimintaan osallistuminen. Kts. myös edelliset kohdat.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Työelämäyhteistyö, työelämä- tietous ja työelämään tutustu- minen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuu-tehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat	Meneillään on osallistamisen kulttuurin kehittäminen mm. valinnaisaineiden kautta. Jo olemassa olevia: käytävävalvonta, oppilaskunta, välkkäritoiminta, osallistavat valinnaisaineet, luokkien omat vastuutehtävät.
	Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat	Yrityskylätoiminta kevätlukukaudella.
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaukset ja keskustelut.	koko koulu	Vanhempainillat sisältäen yhdessä sovit- tuja aiheita, perhekerhot, toiminnan lä- pinäkyvyys ja aktiivinen Wilma-yhteis- työ kotien kanssa.
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen oppi- lashuoltoryhmä, opettajat	Oppilaiden entistä aktiivisempi rooli koulun toiminnassa. Esim. hyvinvointi- kyselyn avulla koulun toiminnan kehit- täminen (YHR).
	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	luokanopettajat, oppilaskunnan oh- jaajat, rehtori	Oppilaan arvostava kohtaaminen (Han- sikas-tavoitteet), koulun yhteinen struk- tuuri osallistamisasioihin mm. luokkako- kukset.
	Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.	luokanopettajat	Kummitoiminta
	Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.	rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat	Aktiivinen yhteistyö esiopetuksen, lähi- koulujen ja yläkoulun kanssa.
	Ohjauksesta tiedottaminen <ul style="list-style-type: none"> Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. 	Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista. - vanhempainillat - nettisivut - ohjauskeskustelut - Wilma –viestit ja tiedotteet	rehtori luokanopettaja

<ul style="list-style-type: none">• Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.			
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>